Instanţa de fond: Judecătoria Chişinău, sediul Rîșcani, (jud. Gandrabur Marcel)

Dosarul nr. 3r-154/25 (2-25024378-02-3r-19032025)

**Republica Moldova**
**Curtea de Apel Centru**
**D E C I Z I E**

29 mai 2025 mun. Chişinău

Colegiul Civil, Comercial şi de Contencios Administrativ al Curţii de Apel Centru

Având în componenţa sa:

Preşedintele şedinţei, judecătorul Mîra Ghenadie

Judecătorii Cașcaval Andrei şi Bostan Angela

***A judecat în ordinea art. 243 alin. (2) al Codului Administrativ al RM, fără ședință de judecată***, recursul declarat de Guzun Mihail împotriva încheieri Judecătoriei Chişinău, sediul Rîșcani din 04 martie 2025, adoptată la acțiunea în contencios administrativ depusă de Guzun Mihail împotriva Inspectoratului pentru Protecția Mediului, terți Ministerul Mediului al Republicii Moldova, Agenția ”Moldsilva” și ÎS ”Întreprinderea pentru Silvicultură Chișinău” cu privire la contestarea actului.

***Audiind raportul judecătorului Bostan A., în baza materialelor cauzei şi argumentelor recursului, Completul judiciar***

**c o n s t a t ă :**

***<u>Obiectul acțiunii, circumstanțele cauzei.</u>***

La data 24 februarie 2025, Guzun Mihail prin intermediul reprezentantului său, avocatul Cernolev Ion a înaintat acțiunea în contencios administrativ împotriva Inspectoratului pentru Protecția Mediului, terți Ministerul Mediului al Republicii Moldova, Agenția ”Moldsilva” și ÎS ”Întreprinderea pentru Silvicultură Chișinău” prin care a solicitat:

-anularea deciziei (răspunsului) nr. 155 din 31 ianuarie 2024 emis de Inspectoratul pentru Protecția Mediului de respingere a cererii prealabile.

-declararea nulității totale a actului din 14 noiembrie 2019 privind rezultatele controlului efectuat în Ocolul silvic Criuleni din ÎS ”Întreprinderea pentru Silvicultură Chișinău”.

Prin încheierea din 26 februarie 2025 s-a oferit termen suplimentar reclamantului pentru înlăturarea lacunelor sesizate pe marginea acțiunii.

Prin acțiunea concretizată, Guzun Mihail a solicitat:

-anularea deciziei (răspunsului) nr. 155 din 31 ianuarie 2024 emis de Inspectoratul pentru Protecția Mediului de respingere a cererii prealabile.

-anularea actului din 14 noiembrie 2019 privind rezultatele controlului efectuat în Ocolul silvic Criuleni din ÎS ”Întreprinderea pentru Silvicultură Chișinău”.

În motivarea acțiunii a menționat că, la data de 24 ianuarie 2025, a expediat către Ministerul Mediului, Inspectoratul pentru Protecția Mediului și Agenția Moldsilva cererea prealabilă prin care a solicitat anularea actului privind rezultatele controlului efectuat în Ocolul silvic Criuleni din 14 noiembrie 2019.

Prin răspunsul nr. 13-05/230 din 29 ianuarie 2025, reclamantul a fost informat că Ministerul Mediului a examinat cererea prealabilă și i se comunică următoarele: *„Potrivit prevederilor art. 164 din Codul administrativ, cererea prealabilă se depune în scris, pe suport de hârtie sau în formă de document electronic, la autoritatea publică emitentă. Dacă cererea prealabilă se depune la autoritatea publică ierarhic superioară, aceasta transmite neîntîrziat autorității emitente cererea prealabilă.*

*Totodată, potrivit prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 380/2018, cu privire la aprobarea Regulamentului-cadru privind organizarea și funcționarea Consiliului pentru soluționarea disputelor în cadrul organelor de control, Consiliul examinează toate petițiile și cererile prealabile de contestare și actele aferente procedurii de control contestate.*

*De asemenea, pct. 19, capitolul III al Hotărârii Guvernului nr. 548/2018 cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului pentru Protecția Mediului, statuează, că în cadrul Inspectoratului este constituit Consiliul de soluționare a disputelor, în vederea examinării petițiilor și cererilor prealabile de contestare, depuse de persoana controlată la organul de control asupra acțiunilor de control, iar din componența acestuia fac parte, în mod obligatoriu cel puțin trei reprezentanți ai asociațiilor din mediul de afaceri (cu relevanță pentru domeniul de control sau aspectele contestate), conducători ai principalelor subdiviziuni din cadrul organului de control și reprezentantul autorității publice centrale aferente domeniului.*

*Întrucât petiționarul solicită anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual, ceea ce reprezintă o acțiune în contestare, de aceea, Ministerul remite după competență Inspectoratului pentru Protecția Mediului cererea prealabilă a dlui Guzun Mihail, reprezentat de către avocatul Cernolev Ion.”*

Prin răspunsul nr. 155 din 31 ianuarie 2024, Inspectoratul pentru Protecția Mediului a menționat că a examinat în limita competențelor cererea prealabilă nr. 205 din 24 ianuarie 2025 precum și cererea prealabilă înregistrată în cadrul Ministerului Mediului cu nr. 589 din 24 ianuarie 2025 și remisă IPM spre examinare (înregistrată în cadrul IPM cu nr. 277 din 30.01.2025) privind anularea actului privind rezultatele controlului efectuat în Ocolul silvic Criuleni din 14 noiembrie 2019 și aduce la cunoștință următoarele:

*„În conformitate cu prevederile art. 10 alin. (1) din Codul administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.*

*Astfel, examinând cererea prealabilă se constată că, actul privind rezultatele controlului efectuat în Ocolul silvic Criuleni din 14 noiembrie 2019 nu întruneşte elementele constitutive ale unui act administrativ individual.*

*Totodată, corespunzător art. 15 din Codul administrativ, operațiunile administrative sunt manifestările de voință sau activitățile autorităților publice care nu produc ca atare efecte juridice.*

*Operațiunile administrative pot fi contestate doar concomitent cu actul administrativ individual, cu excepția operațiunilor administrative executorii sau îndreptate împotriva unui terț.*

*Mai mult ca atât, actul nominalizat, a fost întocmit de către inspectori delegați din cadrul IPM precum și de către angajați ai întreprinderilor silvice, în calitate de specialişti corespunzător prevederilor Codului de procedură penală.*

*În contextul celor expuse, IPM relevă asupra imposibilității expunerii asupra cererii prealabile, întrucât, aceasta este contradictorie prevederilor Codului administrativ.”*

Prin răspunsul nr. AM 04/03-220 din data de 05 februarie 2024, Agenția ”Moldsilva” a indicat că: *„conform art. 16 din Codul administrativ, cererea prealabilă, este instituția care oferă o cale de soluționare prejudiciară a litigiilor administrative.*

*În fapt s-a constatat că, în temeiul demersului Procuraturii Anticorupție nr. 6702 din 08 iulie 2019, în perioada 03.10.2019 - 13.11.2019 a fost efectuat un control în vederea stabilirii prejudiciului cauzat intereselor Statului în cadrul Întreprinderii pentru Silvicultură Chișinău (Ocolul silvic Criuleni) efectuat de către comisia compusă din reprezentanții Inspectoratului pentru Protecția Mediului și angajații entităților silvice din subordine, ca urmare, la 14*

*noiembrie 2019 a fost întocmit actul privind rezultatele controlului efectuat în Ocolul silvic Criuleni.*

*Concomitent s-a stabilit că la 26 decembrie 2018 de către Centrul Național Anticorupție a fost intentată cauza penală nr. 2018970800, conform elementelor infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit. c) din Codul penal, care la 27 noiembrie 2024 a fost remisă în Judecătoria mun. Chișinău, sediul Buiucani pentru examinare în fond.*

*Astfel, Agenția "Moldsilva" comunică că, actul din 14 noiembrie 2019 privind rezultatele controlului efectuat în Ocolul silvic Criuleni este parte a probatoriului a cauzei penale menționate supra și urmează a fi examinată în cadrul ședinței de judecată, prin ce, cererea se respinge ca fiind neîntemeiată. "*

Indică reclamantul că, temei pentru formularea cererii prealabile și cererii de chemare în judecată privind contestarea actului din 14 noiembrie 2019 privind rezultatele controlului efectuat în Ocolul silvic Criuleni constituie faptul că suma în mărime de 216 251 lei stabilită în acest act este incriminată lui Guzun Mihail că ar fi sustras-o prin delapidarea masei lemnoase.

Potrivit filei 73 din rechizitoriul pe marginea cauzei penale nr. 2018970800 de învinuire lui Guzun Mihail și altor persoane este reținut actul privind rezultatele controlului efectuat în Ocolul silvic Criuleni din 14 noiembrie 2019.

Astfel la baza învinuirii formulate de Procuratura Anticorupție față de Guzun Mihail este pus actul privind rezultatele controlului efectuat în Ocolul silvic Criuleni din 14 noiembrie 2019, actul de inventariere fiind efectuat în temeiul demersului Procuraturii Anticorupție nr. 6702 din 08 iulie 2019 adresat Inspectoratului pentru Protecția Mediului, Institutului de Cercetări și Amenajări Silvice, Agenției Moldsilva, Agenției de Mediu, Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.

Actul privind rezultatele controlului efectuat în Ocolul silvic Criuleni din 14 noiembrie 2019 îl vizează direct pe Guzun Mihail ori prin acest act au fost supuse inventarierii prin numărarea cioatelor de copaci defrișați inclusiv din parchetul care era administrat în calitate de pădurar.

La 18 septembrie 2019, prin ordinul nr. 205 ministrul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, Mincu Georgeta, a ordonat Inspectoratului pentru Protecția Mediului inițierea și conducerea acțiunilor de control la ÎSS Chișinău în cadrul grupului format.

Punctul nr. 2 din ordinul nr. 205 din 18 septembrie 2019 emis de ministrul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, Mincu Georgeta, Agenția prevede că Agenția "Moldsilva", Agenția de Mediu și Institutul pentru Cercetări și Amenajări Silvice vor asigura participarea reprezentanților săi,

desemnați în acest scop, la acțiunile de control efectuate de către Inspectoratul pentru Protecția Mediului.

Astfel autoritatea publică care urma să efectueze inventarierea la întreprinderea de Stat pentru Silvicultură Chișinău a fost desemnată Inspectoratul pentru Protecția Mediului.

În rezultatul inventarierii efectuate de Inspectoratul pentru Protecția Mediului a fost întocmit actul privind rezultatele controlului efectuat în Ocolul silvic Criuleni din 14 noiembrie 2019.

La data 30 decembrie 2024 făcând cunoștință în instanța de judecată cu materiale cauzei penale (volumul 16) a făcut conștiință cu conținutul actului privind rezultatele controlului efectuat în Ocolul silvic Criuleni din 14 noiembrie 2019.

Din conținutul actului privind rezultatele controlului efectuat în Ocolul silvic Criuleni din 19 noiembrie 2019 se constată ca acesta a fost întocmit de către președintele comisiei - Balan Ion inspector superior al Inspectoratului pentru Protecția Mediului, Conovali Iulian inspector principal în cadrul Inspectoratului pentru Protecția Mediului Strășeni), Captari Pavel inginer resurse lemn materie prima al ÎS Telenești (Întreprinderea pentru Silvicultură ”Telenești”), Scutaru Mihai inginer regenerarea pădurii al ÎSC Strășeni, Chiriac Vladimir maistru silvic ÎS ”Largara”.

Menționează că rezultatele inventarierii efectuate Ocolul silvic Criuleni care sau soldat cu adoptarea actului administrativ defavorabil - actul privind rezultatele controlului efectuat în Ocolul silvic Criuleni din 14 noiembrie 2019 prin care s-a stabilit că pentru anul 2018 valoarea masei lemnoase lipsă 110 740 lei, iar pentru anul 2018 valoarea masei lemnoase constituind 105 511 lei, fapt ce duce la lezarea drepturilor și intereselor reclamantului.

Astfel, Guzun Mihail Vladimir, deținând funcția de pădurar al cantonului nr. 10 din cadrul Ocolului Silvic Criuleni conform ordinului nr. 49-sp din 17 mai 2017 al Întreprinderii de Stat pentru Silvicultură Chișinău este afectat în mod direct de rezultatele inventarierii efectuate prin actul privind rezultatele controlului efectuat în Ocolul silvic Criuleni din 14 noiembrie 2019 deoarece suma 216 251 lei stabilită în acesta este incriminată de către Procuratura Anticorupție față de Guzun Mihail că acesta sumă a fost sustrasă prin delapidare de către el împreună cu ceilalți învinuiți pe marginea cauzei penale 2018970800 intentate în baza art. 191 alin. (4) din Codul penal.

La fel indică că autoritatea administrativă - Inspectoratul pentru Protecția Mediului care a întocmit actul privind rezultatele controlului efectuat în Ocolul silvic Criuleni din 14 noiembrie 2019, contrar prevederilor legale nu a invitat pe pădurarul Guzun Mihail să participe la inventarierea cioatelor de copaci defrișați inclusiv din parchetul care era administrat în calitate de pădurar.

Indică reclamantul că, reieșind din prevederile art. 11 alin. 1 lit. a) din Codul administrativ, actul privind rezultatele controlului efectuat în Ocolul silvic Criuleni din 14 noiembrie 2019 instituie față de Guzun Mihail, sancțiuni, sarcini de a fi responsabil de delapidarea masei lemnoase în sumă de 216 251 lei.

Indică reclamantul că, Actul privind rezultatele controlului efectuat în Ocolul silvic Criuleni din 14 noiembrie 2019 constituie manifestarea unei voințe din partea Inspectoratului pentru Protecția Mediului exprimată în mod oficial în regim de autoritate publică de control.

Emiterea Actului privind rezultatele controlului efectuat în Ocolul silvic Criuleni din 14 noiembrie 2019 este un act prin care se exercită puterea de drept public. În cazul de față, Inspectoratul pentru Protecția Mediului acționează ca organ de control în temeiul prerogativelor oferite prin legea specială.

În ceea ce privește argumentele că actul din 14 noiembrie 2019 privind rezultatele controlului efectuat în Ocolul silvic Criuleni a fost întocmit de către inspectori delegați din cadrul Inspectoratul pentru Protecția Mediului precum și de către angajați ai întreprinderilor silvice, în calitate de specialiști potrivit prevederilor Codului de procedură penală și nu urmează a fi examinată potrivit normelor Codului administrativ menționează următoarele: Potrivit art. Legii cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, contestarea controlului de stat al activității de antreprenoriat, precum și a rezultatelor acestuia, inclusiv a prescripțiilor dispuse în urma controlului, se efectuează în conformitate cu prevederile Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, cu excepția controalelor efectuate de Serviciul Fiscal de Stat și Serviciul Vamal. Contestarea actelor emise în cadrul controlului efectuat de Serviciul Fiscal de Stat și Serviciul Vamal, precum și a acțiunilor sau inacțiunilor funcționarilor Serviciului Fiscal de Stat și ai Serviciului Vamal în cadrul procedurilor de control se efectuează în conformitate cu prevederile Codului fiscal și, respectiv, ale Codului vamal al Republicii Moldova. Potrivit art. 12 din Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, la solicitarea organelor de drept, în baza ordonanțelor emise în cadrul desfășurării urmăririi penale, organele de expertiză judiciară efectuează expertiza economico-financiară la persoanele juridice de drept public, la persoanele juridice de drept privat și la persoanele fizice care practică activitate de întreprinzător, pe tematica prevăzută în ordonanțele organelor de drept. Astfel afirmațiile că actul din 14 noiembrie 2019 privind rezultatele controlului efectuat în Ocolul silvic Criuleni ar fi fost întocmit de către inspectori delegați din cadrul Inspectoratul pentru Protecția Mediului precum și de către angajați ai întreprinderilor silvice, în calitate de specialiști corespunzător urmând a fi aplicate prevederilor

Codului de procedură penală, este lipsită de temei legal. Respectiv angajații ai Inspectoratului pentru Protecția Mediului precum și angajați ai întreprinderilor silvice, nu au acționat în calitate de specialiști sau experți judiciari și nu au întocmit un raport de constatare tehnico-științifică sau o expertiză, iar la întocmirea actului privind rezultatele controlului efectuat nu au fost avertizați pentru răspunderea penală potrivit dispozițiilor art. 312 din Codul penal, pentru prezentarea concluziei false de către specialist sau expert. Prezintă dubii rezultatele controlului efectuat de membrii comisii indicate în actul privind rezultatele controlului efectuat în Ocolul silvic Criuleni din 14 noiembrie 2019 în măsura în care la data de 17 octombrie 2019 de către organul de urmărire penală cu participarea specialiștilor din cadrul Inspectoratului pentru Protecția Mediului a fost efectuată cercetarea la fața locului a parcelei nr. 75 H, cu suprafața 0,7 ha și nr. 48E1, cu suprafața 1.0 ha din cadrul cantonului nr. 10 și respectiv 7 al ÎSS Chișinău, care au fost verificate anterior prin inventarierea de către grupul de control nr. 4 (Caliniuc Ion, Busuioc Constantin, Bulicanu Valeriu, Tacajn Eugeniu, Popescu Andrei Tatian Igor și Josan Anatolie). Fiind analizate fișele de inventariere a cioatelor întocmite de către grupul de control nr. 4 și de către grupul de lucru pentru reverificare s-a constatat o diferență considerabilă între rezultatele consemnate.

Potrivit pct. 2 din Regulamentul privind inventarierea aprobat prin ordinul ministrului finanțelor nr. 60 din 29 mai 2012 prevede că Regulamentul se extinde asupra tuturor persoanelor juridice care desfășoară activitate de întreprinzător, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, autorităților/instituțiilor, inclusiv bugetare, reprezentanțelor permanente și filialelor entităților nerezidente, organizațiilor necomerciale și reprezentanțelor entităților nerezidente, persoanelor fizice care desfășoară activitate de întreprinzător, cu excepția titularilor patentei de întreprinzător, persoanelor fizice care desfășoară activitate profesională în sectorul justiției și birourilor înființate de acestea, precum și cabinetelor individuale ale medicilor de familie, care cad sub incidența Legii contabilității sau Legii contabilității și raportării financiare și sunt obligați să efectueze inventarierea generală a elementelor de active și datorii. Pct. 3 din Regulamentul privind inventarierea prevede că entitatea efectuează inventarierea în caz de furturi, delapidări, sustrageri, abuzuri, precum și deteriorări ale bunurilor, la cererea organelor abilitate conform legislației.

Actul privind rezultatele controlului efectuat în Ocolul silvic Criuleni din 14 noiembrie 2019 urmează a fi anulat și pentru faptul că contravine prevederilor pct. 28 din Regulamentul privind inventarierea aprobat prin ordinul ministrului finanțelor nr. 60 din 29 mai 2012, care prevede că listele de inventariere se întocmesc pe subdiviziuni și bunuri în două exemplare, un

exemplar pentru gestionar, al doilea exemplar pentru comisia de inventariere și se semnează pe fiecare filă de membrii comisiei de inventariere și de gestionar. În cazul de față actul privind rezultatele controlului efectuat în Ocolul silvic Criuleni din 19 noiembrie 2019 în genere nu este semnat de toți membrii comisiei și anume de către Condrea Vitalie - șef al Ocolului silvic Criuleni și nici de către Bordeianu Marin inspector protecția pădurii al ÎS "ÎS Chișinău", precum și nici de gestionarii (pădurarii responsabili de parcele de pădure Frate Alexandru Ștefan, Orlenco-David Gheorghe, Urbanovici Ivan Chirii, Zaharia Vitalie Vasile și Suhaciov Sergiu Mihail, Guzun Mihail) întocmirea actului privind rezultatele controlului efectuat în Ocolul silvic Criuleni din 14 noiembrie 2019 a fost efectuată și contrar pct. 77 din Regulamentul privind inventarierea aprobat prin ordinul ministrului finanțelor nr. 60 din 29 mai 2012.

***Soluția procesuală a instanței de fond ce constituie obiect al recursului.***

***Prin încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Rîşcani din 04 martie 2025, s-a declarat inadmisibilă acțiunea de contencios administrativ înaintată de Guzun Mihail împotriva Inspectoratului pentru Protecția Mediului, terți Ministerul Mediului al Republicii Moldova, Agenția "Moldsilva" și ÎS "Întreprinderea pentru Silvicultură Chișinău" cu privire la anularea deciziei (răspunsului) nr. 155 din 31 ianuarie 2024 emis de Inspectoratul pentru Protecția Mediului de respingere a cererii prealabile, anularea actului din 14 noiembrie 2019 privind rezultatele controlului efectuat în Ocolul silvic Criuleni din ÎS "Întreprinderea pentru Silvicultură Chișinău", în temeiul art. 207 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.***

***Argumentele recurentului vis-a-vis de pretinsele încălcări.***

Invocînd ilegalitatea încheierii instanţei de fond, la 11 martie 2025, Guzun Mihail au înaintat recurs asupra acesteia, apreciind ca fiind ilegal actul judecătoresc contestat.

În susținerea recursului, Guzun Mihail a reiterat argumentele de fapt și de drept indicate în cererea de chemare în judecată.

Suplimentar a menționat că, în acțiune depusă, cu lux de amănunte a descris dreptul personal vătămat prin actul contestat prin indicarea că temei pentru formularea cererii prealabile şi cererii de chemare în judecată privind contestarea Actul din 14.11.2019 privind rezultatele controlului efectuat în ocolul silvic Criuleni constituie faptul că suma în mărime de 216251 lei stabilită în acest act este incriminată lui Guzun Mihail că ar fi sustras-o prin delapidarea masei lemnoasei. Potrivit file 73 din rechizitoriul pe marginea cauzei penale nr. 2018970800 de învinuire lui Guzun Mihail şi altor persoane este reținut Actul privind rezultatele controlului efectuat în Ocolul silvic Criuleni din 14.11.2019. Astfel Guzun Mihail, deținând funcția de pădurar al cantonului nr.10 din cadrul Ocolului Silvic Criuleni conform ordinului nr. 49-

sp din 17.05.2017 al întreprinderii de Stat pentru Silvicultură Chişinău este afectat în mod direct de rezultatele inventarierii efectuate prin Actul privind rezultatele controlului efectuat în Ocolul silvic Criuleni din 14.11.2019 deoarece suma 216251 lei stabilită în acesta este incriminată de către Procuratura Anticorupție față de Guzun Mihail că acesta sumă a fost sustrasă prin delapidare de către el împreună cu ceilalți învinuiți pe marginea cauzei penale 2018970800 intentate în baza art. 191 alin.(4) CP.

Astfel indică recurentul că, reieşind din prevederile art.11 alin.(1) lit.a) Cod Administrativ, care prevede că acte defavorabile sunt actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat, Actul privind rezultatele controlului efectuat în Ocolul silvic Criuleni din 14.11.2019 instituie față de Guzun Mihail_sancţiuni, sarcini de a fi repusabil de delapidarea masei lemnoase în sumă de 216251 lei.

În ce privește argumentul instanței de fond precum că prevederile codului administrativ nu se aplică raporturilor juridice ale autorităţilor publice care acţionează în baza Codului contravenţional sau Codului penal, recurentul menționează că, acest argument nu are nimic comun cu prevederile art. 207 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

Deasemenea menționează că, instanța de fond nu a supus testului dacă Actul privind rezultatele controlului efectuat în Ocolul silvic Criuleni din 14.11.2019 este sau nu un act administrativ, ori invocarea prevederilor art.2 alin.3 din Codul administrativ țin de verificarea existența actului administrativ defavorabil.

În lumina celor expuse supra, solicită Guzun Mihail, anularea încheierii Judecătoriei Chişinău, sediul Rîşcani din 04 martie 2025 cu remiterea cauzei în instanța de fond.

***<u>Verificarea întrunirii condițiilor de admisibilitate a recursului.</u>***

În conformitate cu reglementările art. 241 alin. (1), (3) Cod administrativ, încheierile primei instanţe şi ale instanţei de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărîre, în cazurile prevăzute de prezentul cod şi de alte legi. Pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătoreşti se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Potrivit prevederilor art.242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătoreşti se depune motivat la instanţa de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătoreşti, dacă legea nu stabileşte un termen mai mic. Instanţa de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntîrziat recursul împotriva

încheierii judecătoreşti împreună cu dosarul judiciar instanţei competente să soluționeze recursul.

Articolul 236 Cod administrativ, prevede expres că instanţa de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs.

Apelul se declară inadmisibil în special cînd:

a) hotărîrea în fond nu poate fi contestată cu apel;

b) apelul este depus în mod repetat;

c) apelul este depus de o persoană neîmputernicită;

d) apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.232 alin.(1);

e) motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.232 alin.(2);

f) cererea de apel nu corespunde cerinţelor stabilite la art.233 alin.(1) şi (2) şi art.234 alin.(1) şi apelantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanţa de judecată.

Respectiv, potrivit principiului simetriei juridice, care implică abordarea subsumară a Codului administrativ, criteriile de admisibilitate a apelului, reglementate conform art.236 Cod administrativ sunt aplicabile în cadrul procedurii de contestare cu recurs a încheierilor instanțelor de fond.

Completul judiciar atestă că încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Rîșcani din 04 martie 2025 a fost contestată cu recurs la 11 martie 2025.

În circumstanțele descrise supra, Completul judiciar concluzionează despre faptul că recursul declarat de Guzun Mihail a fost depus în interiorul termenul legal. Recursul depus conține motivarea temeiurilor de fapt și de drept pe care recurentul î-și întemeiază pretențiile.

Totodată se atestă că, Guzun Mihail au prezentat dovada achitării taxei de timbru în sumă de 200 lei în conformitate cu prevederile art. 2 al Legea taxei de stat, nr. 213 din 31.07.2023.

**În condițiile descrise mai sus, în temeiul reglementărilor art. 233; 236; 241 Cod Administrativ, Completul specializat în materie de contencios administrativ concluzionează despre întrunirea condițiilor de admisibilitate a recursului în cauză, motiv din care acesta urmează a fi judecat în fond.**

**<u>Aprecierea instanţei de recurs a argumentelor părţilor şi cadrului legal aplicabil situaţiei litigioase:</u>**

***Analizând legalitatea şi temeinicia încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs, în coraport cu cadrul legal aplicabil raportului juridic litigios, Colegiul consideră că recursul urmează a fi admis, din următoarele motive.***

***Conform art. 192 alin. (1) Cod administrativ**, pentru examinarea acţiunilor în contencios administrativ la curţile de apel şi la Curtea Supremă de Justiţie se instituie complete şi/sau colegii specializate de judecători.*

***Potrivit art. 194 alin. (1) Cod administrativ**, în procedura în prima instanţă, în procedura de apel şi în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătoreşti se soluţionează din oficiu probleme de fapt şi de drept.*

***Potrivit art. 243 alin. (1) lit. c) Cod administrativ,** examinînd recursul împotriva încheierii judecătoreşti, instanţa adoptă una dintre următoarele decizii: **anulează încheierea şi adoptă o nouă încheiere.***

***În conformitate cu prevederile art. 243 alin. (2) Cod administrativ,** instanţa competentă soluţionează recursul împotriva încheierilor judecătoreşti fără şedinţă de judecată. Dacă consideră necesar, instanţa competentă poate cita participanţii la proces.*

***Conform art. 243 alin. (3) Cod administrativ,** decizia prin care se soluţionează recursul împotriva încheierii judecătoreşti se motivează în scris.*

Materialele cauzei denotă cu certitudine faptul că, prin acțiunea promovată în instanță, reclamantul a solicitat anularea actului din 14 noiembrie 2019 privind rezultatele controlului efectuat în Ocolul silvic Criuleni din ÎS ”Întreprinderea pentru Silvicultură Chișinău”, precum și anularea deciziei (răspunsului) nr. 155 din 31 ianuarie 2024 emis de Inspectoratul pentru Protecția Mediului de respingere a cererii prealabile.

Prin încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Rîșcani din 04 martie 2025, s-a declarat inadmisibilă acțiunea de contencios administrativ înaintată de Guzun Mihail împotriva Inspectoratului pentru Protecția Mediului, terți Ministerul Mediului al Republicii Moldova, Agenția ”Moldsilva” și ÎS ”Întreprinderea pentru Silvicultură Chișinău” cu privire la anularea deciziei (răspunsului) nr. 155 din 31 ianuarie 2024 emis de Inspectoratul pentru Protecția Mediului de respingere a cererii prealabile, anularea actului din 14 noiembrie 2019 privind rezultatele controlului efectuat în Ocolul silvic Criuleni din ÎS ”Întreprinderea pentru Silvicultură Chișinău”, în temeiul art. 207 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

În motivarea încheierii instanța de fond a reținut că: *„în temeiul demersului Procuraturii Anticorupție nr. 6702 din 08 iulie 2019, în perioada 03.10.2019 - 13.11.2019 a fost efectuat un control în vederea stabilirii prejudiciului cauzat intereselor Statului în cadrul Întreprinderii pentru Silvicultură Chișinău (Ocolul silvic Criuleni) efectuat de către comisia compusă din reprezentanții Inspectoratului pentru Protecția Mediului și angajații entităților silvice din subordine, ca urmare, la 14 noiembrie 2019 a fost întocmit actul privind rezultatele controlului efectuat în Ocolul silvic Criuleni.*

*Concomitent s-a stabilit că la 26 decembrie 2018 de către Centrul Național Anticorupție a fost intentată cauza penală nr. 2018970800, conform elementelor infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit. c) din Codul penal, care la 27 noiembrie 2024 a fost remisă în Judecătoria mun. Chișinău, sediul Buiucani pentru examinare în fond.*

*Judecătorul remarcă faptul că, în esență, titularul acțiunii pretinde anularea unor acte procesuale penale. Din conținutul cadrului legal reliefat supra, rezidă cu certitudine că actul de inventariere din 14 noiembrie 2019 privind rezultatele controlului efectuat în Ocolul silvic Criuleni nu reprezintă act administrativ și nici operațiune administrativă, natura juridică și modalitatea de contestare a unor asemenea acte derivând din reglementări ce nu se circumscriu Codului administrativ, ci Codului de procedură penală. In concreto, legislatorul a consacrat la art. 313 din Codul de procedură penală un mecanism distinct pentru controlul judecătoresc asupra actelor și acțiunilor ce emană de la organul de urmărire penală (ofițer de urmărire penală și procuror).*

*De altfel, în cadrul examinării cauzei penale în fond, reclamantul poate utiliza toate mecanismele de apărare, inclusiv în privința actului de inventariere din 14 noiembrie 2019, care în calitatea sa de mijloc de probă livrat de partea acuzării poate fi combătut și criticat prin orice alte mijloace probante elocvente.*

*Încercarea de a conferi substanță administrativă actului de inventariere din 14 noiembrie 2019 va fi susceptibilă să sfideze dispoziția imperativă consacrată la art. 2 alin. (3) lit. b) din Codul administrativ."*

În contextul celor enunțate, instanța de fond a conchis asupra inadmisibilității acțiunii de contencios administrativ inițiată de Guzun Mihail, în temeiul prevederilor art. 207 alin. (2) lit. e) Cod administrativ.

În condițiile cauzei, Completul judiciar apreciază ca fiind neîntemeiate concluziile și încheierea instanței de fond din 04 martie 2025, din considerentele ce vor fi expuse încontinuare:

Completul judiciar menționează că, conform art. 1 Cod administrativ, (1) Legislaţia administrativă reprezintă cadrul juridic principal prin care se asigură reglementarea raporturilor administrative la înfăptuirea activităţii administrative şi a controlului judecătoresc asupra acesteia. (2) Legislaţia administrativă se întemeiază pe normele constituţionale dezvoltate în prezentul cod, în alte legi şi în alte acte normative subordonate legii, care reglementează raporturile administrative şi care trebuie să fie în concordanţă cu Constituţia Republicii Moldova. (3) Actele normative subordonate legii se aplică la reglementarea raporturilor administrative doar în cazurile în care sînt emise în temeiul legii şi nu contravin ei.

Conform art. 5 Cod administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale şi normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum şi a operaţiunilor administrative realizate de autorităţile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii şi se aplică nemijlocit legea.

Potrivit art. 10 alin. (1) Cod administrativ, **actul administrativ individual** este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, **cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.**

Conform art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform art. 18 Cod administrativ, interesul public vizează ordinea de drept, democraţia, garantarea drepturilor şi a libertăţilor persoanelor, precum şi obligaţiile acestora, satisfacerea necesităţilor sociale, realizarea competenţelor autorităţilor publice, funcţionarea lor legală şi în bune condiţii.

În concordanță cu art. 20 Cod administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Conform art. 21 alin. (1) Cod administrativ, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente trebuie să acţioneze în conformitate cu legea şi alte acte normative.

Conform art. 39 Cod administrativ, (1) Controlul judecătoresc al activităţii administrative este garantat şi nu poate fi îngrădit. (2) Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanţei de judecată competente.

Potrivir art. 189 alin. (1) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ.

Conform art. 207 alin. (1) Cod administrativ, instanţa verifică din oficiu dacă sînt întrunite condiţiile pentru admisibilitatea unei acţiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acţiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

În continuare art. 207 alin. (2) lit. e) Cod administrativ, prevede că, acţiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special cînd: e)

reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17.

În contextul normelor enunțate, Completul judiciar menționează că, reieșind din prevederile art. 206 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, reclamantul a formulat o acțiune în contestare, solicitînd anularea actului din 14 noiembrie 2019 privind rezultatele controlului efectuat în Ocolul silvic Criuleni din ÎS ”Întreprinderea pentru Silvicultură Chișinău”, emis de Inspectoratul pentru Protecția Mediului.

Potrivit Regulamentului cu privire la organizarea şi funcţionarea Inspectoratului pentru Protecţia Mediului, Anexa nr.1 la Hotărîrea Guvernului nr.548 din 13 iunie 2018:

**7.** Misiunea Inspectoratului este implementarea politicii statului în domeniul protecţiei mediului şi utilizării raţionale a resurselor naturale, exercitarea controlului şi supravegherii de stat, prevenirea şi contracararea încălcărilor în domeniile de competenţă prevăzute în punctul 8 din prezentul Regulament, pentru a asigura un nivel înalt de supraveghere şi protecţie mediului, a intereselor publice, siguranţa ecologică a statului şi altor valori ocrotite legislaţie.

**9.** În conformitate cu domeniile stabilite la punctul 8, Inspectoratul are următoarele funcţii de bază:

4) constatarea şi examinarea cazurilor de încălcare a legislaţiei privind protecţia mediului şi utilizarea raţională a resurselor naturale, inclusiv contravenţionale, aplicarea sancţiunilor conform legislaţiei, calcularea şi recuperarea prejudiciilor aduse componentelor mediului înconjurător după principiul "poluatorul plăteşte";

**11**. Inspectoratul este învestit cu următoarele drepturi:

1) să efectueze controale planificate şi inopinate conform graficului aprobat, în modul stabilit, **ca urmare a sesizării**, autosesizării, producerii de accidente sau incidente de mediu, precum şi în orice alte cazuri prevăzute de lege;

23) să întocmească şi să înainteze organelor competente materialele privind cazurile de încălcare a legislaţiei în domeniul protecţiei mediului şi utilizării raţionale a resurselor naturale, să înainteze organelor de drept materiale pentru pornirea cauzelor penale şi tragerea la răspundere penală a infractorilor;

**19.** În cadrul Inspectoratului este constituit Consiliul de soluţionare a disputelor, în vederea examinării petiţiilor şi cererilor prealabile de contestare, depuse de persoana controlată la organul de control asupra acţiunilor de control, iar din componenţa acestuia fac parte, în mod obligatoriu, cel puţin trei reprezentanţi ai asociaţiilor din mediul de afaceri (cu relevanţă pentru domeniul de control sau aspectele contestate), conducători ai principalelor subdiviziuni

din cadrul organului de control şi reprezentantul autorităţii publice centrale aferente domeniului.

Potrivit **art. 20 din Codul silvic** (în vigoare pînă la 26.04.2025), (2) Controlul de stat asupra stării, folosirii, regenerării, pazei şi protecţiei fondurilor forestier şi cinegetic este exercitat de către Inspectoratul pentru Protecţia Mediului.

Potrivit **art. 70 din Codul silvic** (în vigoare pînă la 26.04.2025), controlul asupra asigurării şi realizării măsurilor de protecţie a pădurilor de către proprietarii şi gestionarii de terenuri din fondul forestier este exercitat de Inspectoratul pentru Protecţia Mediului şi de autorităţile administraţiei publice locale.

Potrivit **pct.16 lit. e)** a Instrucțiunii cu privire la efectuarea reviziilor și controlului operativ în fondul forestier proprietate publică a statului, aprobată prin Ordinul Agenției Moldsilva nr. 159 din 30.05.2016, la efectuarea reviziilor de toate categoriile: revizia cioatelor în parchete se efectuează în situaţii distincte, apărute ca urmare a constatării după exploatare a unor încălcări flagrante a prevederilor Normelor tehnice privind delimitarea şi inventarierea parchetelor (în primul rînd diferenţe de volume), tăieri neautorizate de arbori (în parchete şi la marginea acestora), la solicitarea organelor de anchetă, pentru stabilirea originii unor partide/cantităţi de producţie lemnoasă cu provenienţă incertă etc.

Cu raportare la speța în cauză, Completul judiciar reține că, prin demersul Procuraturii Anticorupție din 08.07.2019, privind efectuarea unui control complex de stabilire a prejudiciului cauzat intereselor statului s-a solicitat efectuarea unui control complex (revizie și control operativ) în cadrul unei comisii formate din reprezentanți ai Inspectoratului pentru Protecția Mediului, Institutului de Cercetări și Amenajări Silvice, Agenției Moldsilva și Agenției de Mediu, cu participarea reprezentanților Centrului Național Anticorupție (cu statut de supraveghere) și cu întocmirea unui act de constatare / inventariere, cu concluzii referitor la aspectele invocate în demers.

Prin ordinul nr. 205 din 18.09.2019, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al Republicu Moldova s-a dispus ca Inspectoratul pentru Protecția Mediului va iniția și conduce acțiunile de control efectuate la întreprinderea de Stat pentru Silvicultură Chișinău pentru stabilirea prejudiciului cauzat intereselor statului.

În temeiul actului din 14 noiembrie 2019 privind rezultatele controlului efectuat în Ocolul silvic Criuleni din ÎS ”Întreprinderea pentru Silvicultură Chișinău”, s-a stabilit că paguba totală cauzată ca rezultat al diminuării volumului masei lemnoase ce urma sa fie recepționată în rezultatul tăierilor de produse principale efectuate în anii 2018 si 2019 constituie 216251,00 lei.

În temeiul normelor menționate supra, Completul judiciar conchide că, actul întocmit de Inspectoratul pentru Protecția Mediului (IPM) în urma controlului efectuat în Ocolul Silvic Criuleni constituie un act administrativ și nu un act de natură penală. Iar, faptul că un control a fost inițiat ca urmare a unui demers al Procuraturii Anticorupție nu conferă automat caracter penal actului rezultat. La caz, demersul înaintat a avut drept scop **stabilirea prejudiciului** și nu inițierea directă a unei proceduri penale. Potrivit legislației, organele de urmărire penală pot solicita instituțiilor competente să efectueze constatări tehnice sau administrative, care ulterior pot servi ca probă într-o eventuală cauză penală, dar actele respective își păstrează natura administrativă.

Reieșind din prevederile pct. 7 și 9(4) din Regulamentul IPM (HG nr. 548/2018), art. 20 și art. 70 din Codul Silvic (în vigoare până la 26.04.2025) și Instrucțiunii aprobate prin Ordinul Moldsilva nr. 159/2016,IPM are atribuții de exercitare a controlului în fondul forestier, constatare a încălcărilor, calculare a prejudiciilor, aplicare a sancțiunilor administrative.

Actul din 14 noiembrie 2019 constituie o constatare a rezultatului unui control administrativ (revizie și control operativ), întocmit de o comisie interinstituțională. El are ca scop stabilirea prejudiciului (evaluare economică), și a fost emis în exercitarea atribuțiilor legale ale IPM.

Conform art. 10 din Codul administrativ, un act administrativ individual:

- este emis de o autoritate publică,
- reglementează un caz concret în domeniul dreptului public,
- produce efecte juridice (de ex. obligația de recuperare a prejudiciului).

În speță, Actul IPM din 14.11.2019:

- este emis de o autoritate publică- (IPM),
- vizează un caz concret (diminuarea masei lemnoase în Ocolul Silvic Criuleni),
- a produs efecte juridice directe (determinarea prejudiciului de 216251 lei).

Prin urmare, acesta se încadrează clar în definiția unui act administrativ individual.

Respectiv, deoarece actul este de natură administrativă, eventualele contestații sau dispute privind conținutul său, legalitatea sa sau măsurile propuse se soluționează potrivit procedurii administrative, inclusiv prin: depunerea petiției la Consiliul de soluționare a disputelor (pct. 19 din Regulament); ulterior, contestarea în instanța de contencios administrativ, dacă este cazul.

În contextul celor menționate supra, Completul judiciar conchide că, faptul că actul de control, chiar și dacă a fost emis în urma unui demers al

Procuraturii nu schimbă natura juridică a acestuia. Acesta este un act administrativ individual, emis de IPM în calitate de autoritate publică exercitarea atribuțiilor sale legale, în regim de putere publică întru realizarea competențelor și sarcinilor atribuite prin lege, respectiv concluziile și constatările acestuia impun forță juridică obligatorie în raport cu persoanele fizice și juridice spre care se îndreaptă și produc efecte în sfera dreptului administrativ. Pe cale de consecință, contestarea lui se realizează potrivit prevederilor Codului administrativ, nu a Codului penal, considerent din care la caz nu sunt aplicabile prevederile art.2 alin. (3) lit. b) Cod administrativ.

Instanța de recurs subliniază că, Codul administrativ asigură în condiții de maximă accesibilitate un control judecătoresc efectiv asupra activității administrative desfășurate de autoritățile publice ale statului, în vederea asigurării respectării drepturilor şi a libertăţilor prevăzute de lege ale persoanelor fizice şi juridice, ţinîndu-se cont de interesul public şi de regulile statului de drept, (art. 3).

Conform art. 23 Cod administrativ, (1) Autoritățile publice şi instanţele de judecată competente acţionează respectînd principiul egalităţii şi nediscriminării. (2) Autorităţile publice şi instanţele de judecată competente trebuie să trateze în mod egal persoanele aflate în situaţii similare. Orice diferenţă de tratament trebuie justificată în mod obiectiv. (3) Atît în cadrul procedurii administrative, cît şi în cadrul procedurii de contencios administrativ sau ca rezultat al acestora, nicio persoană nu poate beneficia de privilegii, nu poate fi dezavantajată, lipsită de drepturi sau scutită de obligaţii pe motiv de rasă, origini familiale, sex, limbă, cetăţenie, apartenenţă etnică, religie, convingeri politice sau ideologice, educaţie, situaţie economică, condiţie socială.

Astfel, instanțele judecătorești urmează să asigure garanțiile oferite de dreptul la un proces echitabil, în așa mod încât acestea să nu îngrădească în mod disproporționat accesul liber la justiție, ci, din contra, să contribuie la eficientizarea și lărgirea acestuia.

Prin urmare, în contextul acordării protecției efective dreptului de acces liber la justiție, garantat de art.6 § 1 din Convenţia pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăților Fundamentale, art. 20 din Constituţia Republicii Moldova şi art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat şi în jurisprudența CtEDO, circumstanțele relatate generează anularea încheierii contestate. Or, menținerea acesteia, în condițiile enunţate, nu ar constitui decât o îngrădire a posibilității pentru reclamant de a-şi valorifica drepturile procedurale conform normelor în vigoare, garantate atât de legislația naţională, cât şi de Convenţia pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale, precum şi îngrădirea accesului la justiție.

Din considerentele menţionate, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Centru concluzionează a admite recursul declarat de Guzun Mihail şi de a anula încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Rîșcani din 04 martie 2025, cu restituirea cauzei spre judecare în Judecătoria Chişinău, sediul Rîșcani, în același complet de judecată.

În conformitate cu prevederile art. 243 alin. (1) lit c), alin. (3) Cod administrativ, Completul de Contencios Administrativ al Curţii de Apel Centru

**D e c i d e:**

Recursul declarat de Guzun Mihail, **se admite.**

***Se anulează*** încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Rîșcani 04 martie 2025, **cu restituirea cauzei spre judecare în Judecătoria Chişinău, sediul Rîșcani, în același complet de judecată.**

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,

Judecătorul Mîra Ghenadie

Judecătorii Cașcaval Andrei

Bostan Angela